

YÖNETİCİ ELİT MODELİNİN BİR KRİTİĞİ (*)

Robert A. DAHL

Çeviren : Deniz BAYKAL

Yale Üniversitesi

Pek çok kimse, eski aileler, bankerler, mahallî politikacılar veya perde arkasındaki parti başkanı, işleri «kendilerinin» yürüttüklerine inanırlar. Böyle bir görüşün, kuvvetli ve çok yönlü bir cazibesi olduğu aşikârdır. Bu görüş, basit, zorlayıcı, heyecan verici ve «gerçekçi» dir. İnsana işleri kendisinin çevirdiği intibasını verir. Gerçekleştirilmemiş idealizmin kuvvetle tazyik ettiği kimsele-ri cynicism'e sürüklemeye çok elverişli bir görüştür. Sonuncu olarak hipotezin diğer bir çok açıklamalara nazaran büyük bir üstünlüğü vardır: çürütülmesi mümkün olmayacak bir tarzda ortaya konulabilir.

Bu son noktayı bir an için düşünelim. Açıklamaların sonsuz gerilemesi denilen şeyden ibaret yarı-metafizik tipten bir teori vardır. Yönetici elit modeli bu tarzda yorumlanabilir. Eğer bir toplumun ortaklıktaki liderlerinin bir yönetici elit teşkil ettiği görülmüyorsa, teori görünürdeki liderlerin arkasındaki bir sıra görünmeyen liderlerin bir yönetici elit teşkil ettiği iddia edilerek kurtarılabilir. Eğer daha sonraki deliller bu kapalı gurubun bir yönetici elit olmadığını gösterirse, bu halde teori ilk kapalı gurubun arkasında başka bir kapalı gurubun ve ilâh... bulunduğu iddi-edi- edilerek kurtarılabilir.

Her ne olursa olsun, prensibinde dahi ampirik delillerle çürütülemeyen bir teori, ilmî bir teori değildir. Tabiat üstü veya tartışılabilir bir doktrinden fazla bir şey olmak maksadını güden herhangi bir yönetici elit teorisinden, en azından, önce, ispat külfetinin teoriyi reddedenlerde değil savunanlarda olmasını ve sonra da teorinin üzerine dayanılarak çürütülebileceği açık bir ölçütün -criteria- bulmasını bekliyoruz.

(*) Bu yazı *American Political Science Review*, Haziran 1958 sayısından Amerikan Siyasi İlimler Derneğinin izni ile çevrilmiştir. A. Baykal

Bu noktaları akılda tutarak meseleyi iki safhada ele alacağım. Önce yönetici elit sisteminden anladığım şeyin basit bir şeklini açıklayarak, «yönetici elit» kavramının mânasını aydınlatmağa çalışacağım. İkinci olarak, belirli bir siyasi sistemin gerçekte bir yönetici elit sistemi olduğunu ileri süren herhangi bir hipotezin basit fakat tatmin edici bir şekilde denenmesinde nelerin gerekli olduğuna işaret edeceğim. Sonuncu olarak bazı itirazları ele alacağım.

I. BASİT BİR YÖNETİCİ ELİT SİSTEMİ

Eğer bir yönetici elit hipotezi bir şeyler söylüyorsa, mutlaka, belirli bir siyasi sistemde bir gurup kimsenin, sistemin diğer unsurları üzerinde belli ölçüde bir iktidar kullandığını veya müessir olduğunu öne sürüyordur. İktidar hakkında aşağıdaki faraziyeleri kuracağım: (1)

1. İki unsurun (bunlar bireyler, guruplar, sınıflar, partiler olabilirler) nisbî tesirini mukayese etmek için, unsurların etkilemiş oldukları tepkilerin vüsatini belirtmek gerekir. «A, B den daha fazla iktidara sahiptir.» açıklaması, vüsatini belirtmediği için anlamsızlık sınırına varacak kadar müphemdir.

2. Etkilenen gurup bakımından daima aynı hareketleri yapan iki unsurun nisbî tesirleri mukayese edilemez. Tatbikî bir mesele olarak bu demektir ki, ekseriyetle, bir kimse ancak başlangıçtaki tercihlerde farklılık olması halinde tesir farklılıklarını ölçebilir. Farklılık bir uçta, A ve B karşılıklı olarak yalnız başlarına buldukları halde, bir gurup A alternatifini tercih ederken, diğer gurupun B alternatifini tercih etmesi anlamına gelir. Diğer uçta farklılık bir gurup A alternatifini diğer alternatiflere tercih ederken diğer gurupun kayıtsız kalması anlamındadır. Eğer bir siyasi sistem her zaman tam ittifak halinde gözüküyorsa, dolaylı ve tatmin edici olmayan deneyler yapılabildiği halde, biz, sistemin bir yönetici elit sistemi olduğu hakkındaki hipotezin doğrudan doğruya ve tatmin edici bir deneyinin kurulabilmesini imkânsız buluyoruz.

Bu sebepten, bir yönetici elit bulunup bulunmadığını bilmek için, fertler arasında zaman zaman tercih farklarının yer aldığı bir siyasi sistem üzerinde konuşmak zorundayız. Şimdi farzedinki bu fertler arasında, bütün uyumsuzluk hallerinde veya hiç olmaz-

(1) Bakınız: Robert A. Dahl, «The Concept of Power,» *Behavioral Science*, Vol. 2 2 (July 1957), sh. 201-215.

sa temel siyasi meseleler (burada tarif etmeden bırakmayı düşündüğüm bir terim) üzerindeki bütün uyumsuzluk hallerinde, tercihleri muntazaman üstün gelen bir kısım fert vardır. Bu bir kısım ferde «kontrol edici gurup» diyelim. Tam manasıyla ekseriyet idaresine göre işleyen gelişmiş bir demokraside, ekseriyetin ferdî üyeleri bir meseleden diğerine değişebilmesine rağmen ekseriyet bir kontrol edici gurup teşkil edecektir. Fakat bizim modelimiz bir yönetici elit sistemini ortaya koymak olduğuna göre bu gurupun **şümul bakımından ekseriyetten daha az** olması gerekmektedir.

Bununla beraber, reylerin ikiden fazla adaya verildiği, tek üyeli seçim çevreleriyle herhangi bir temsilî sistemde, bir aday reylerin ekseriyetinden azıyla seçilebilir; ve bundan dolayı, bir seçmenler azınlığının ilk tercihlerini temsil eden bir meclis ekseriyeti tarafından idare edilen en demokratik usullere göre seçilmiş gerçekten egemen bir meclis tasavvur etmek mümkündür. Bu durumda böyle bir sisteme bir yönetici elit sistemi demek istediğimi zannetmiyorum. Bu cins bir güçlükten dolayı, fiilen tatbik edilen kaidelerin (bunlar «gerçek» kaidelerdir) -ki buna göre bir fertler ekseriyeti «gerçek» kaidelerin imkân verdiği bazı hareketleri yaparak hâkim olabilir- mahsulü olan herhangi bir kontrol edici gurupu, yönetici elit sistemi tarifimizden hariçte bıraktığımızı ifade edeyim. Kısaca söylemek gerekirse bir yönetici elit teşkil etmesi için, kontrol edici gurupun demokratik kaidelerin saf bir yaratması olmaması lâzımdır.

Bu durumda, bir yönetici elit, demokratik kaidelerin bir saf yaratması olmayan, şümul itibariyle çoğunluktan az, bir kontrol edici guruptur. Bu, temel siyasi meselelerde tercihlerin farklı olması halinde, tercihleri muntazaman hâkim olan bir fertler azınlığıdır. Eğer açıklamaların sonsuz gerilemesinden kaçınmamız gerekiyorsa, yönetici elitin terekübü az veya çok katiyetle belirtilmelidir.

II. BAZI KÖTÜ DENEYLER

Ele adığımız hipotez şu istikamette işleyecektir: «Falan siyasi sistem (A.B.D., S.S.C.B., New Haven veya benzeri) in yönetici eli-ti aşağıdaki üyelerden ibaret bir yönetici elit sistemidir.) Üyeler daha sonra ismi, mevkii, socio-economic sınıfı, socio-economic rolü v.s. ile belirtilmelidir.

Şimdi bu cinsten bir hipotezin denenmesi meselesine dönelim. Önce hatalı olarak yeterli kabul edilen bazı deneylere işaret etmeliyim.

Kifayetsiz deneylerin birincisi yönetici eliti, **kontrol için yüksek imkân** taşıyan bir gurupla karıştırır. Açıklayalım. Bir siyasi sistemdeki bir kısım fertlerin aşağıdaki özellikleri taşıdığını farzedelim: bir temel siyasi alternatif üzerinde anlaşılır ve hepsi muayyen bir tarzda hareket ederlerse, o alternatifin seçilmesi çok yüksek ölçüde ihtimal dahilindedir. Böyle bir **gurupun kontrol için yüksek imkân** taşıdığını söyleyebiliriz. Bizimki gibi geniş ve karmaşık bir toplumda böyle bir çok guruplar bulunabilir. Mesele, Profesör Mills'in bürokratik üçlü-idaresi - triumvirate - kontrol için yüksek imkânâna sahip gibi gözüküyor. (2). Bir parça tanıdığım New Haven şehrinde, şüphe etmiyorum ki önde gelen iş adamları her iki partinin liderleriyle birlikte kontrol için yüksek imkân taşımaktadırlar. Fakat Hobbes'un kendine has dünyası dışında, kontrol imkânı fiilî kontrolün aynı değildir. Eğer bu memleketin askerî liderleri ve onların altındakiler uygun görselerdi en açık şekilde bir askerî diktatörlüğü muhakkak kurabilirlerdi; üstelik ne iş adamlarının ne de devletin icra organının yardımlarına muhtaç olmazlardı. Fakat böyle bir diktatörlük kurmamışlardır. Eksik olan şey, daha önce zikrettiğim önermelerdir, yani bir temel siyasi alternatif üzerinde anlaşma ve bir kısım belirli tamamlayıcı hareketler. Bu demektir ki, bir gurup, kontrol için yüksek ve **birlik için düşük bir imkân** seviyesine sahip olabilir. Bir gurupun fiilî **siyasi etkenliği**, o gurupun kontrol için imkânının ve birlik için imkânının bir fonksiyonudur. Bu durumda, nisbi olarak, düşük kontrol imkânlı fakat yüksek birlik imkânlı bir gurup, yüksek kontrol imkânlı fakat düşük birlik imkânlı bir gurupa nazaran siyasi bakımdan daha etken olabilir.

İkinci kifayetsiz deneyde yönetici elit, sistemde diğerlerine göre daha fazla tesir sahibi olan bir fertler gurupu ile karıştırılmaktadır. Her beşerî teşkilâta temel kararların alınmasında bazı kimselerin diğerlerinden daha müessir olduğunu münakaşa dışı kabul ediyorum. Siyasi eşitlik, bütün beşerî hedeflerin en ütöfikleri arasında yer alabilir. Fakat siyasi eşitlik yokluğunun bir yönetici elitin mevcudiyetini ispatladığını zannetmek hatalı olur.

Yukarıdaki ile yakından ilgili olan üçüncü kifayetsiz deney, tek bir tesir alanından genelleme yapmaktadır. Ne mantıken ne

(2) C. Wright Mills, *The Power Elite* (New York, 1956), passim.

de tatbikî olarak bir gurupun bir alanda yüksek ölçüde tesir sahibi olmasından, zaruri olarak, aynı sistemin diğer bir alanında da yüksek ölçüde tesir sahibi olduğu çıkarılamaz. Bu tatbikatta tayin edilmesi gereken bir meseledir. Farklı elit guruplarının farklı alanları olması ihtimalini hesaba katmayan herhangi bir araştırma şüphe ile karşılanmalıdır. Küçük insan guruplarının bir çok temel kararları aldığından şüphe edilmediğine göre, bir kimse, bir takım perakende sualler sorarak kolayca New Haven'de birleşmiş bir yönetici elit bulunduğunu keşfettiğini zannedebilir. Bununla beraber mesele ortadadır: şehir gelişmesini idare eden küçük gurupla genel eğitimi idare eden küçük gurup aynı değildir, ne de partileri idare eden küçük guruplar, onların aynıdır. Bundan başka, yüksek ölçüde birliğe sahip olan şehir gelişmesinin idarecisi küçük gurup, eğer faaliyetlerini eğitime veya siyasi partilere doğru genişletmiş olsaydı mutlaka dağılmaya başlayacaktı.

III. TEKLİF EDİLEN DENEY

Eğer bu deneyler muteber değil ise ne yapmamız gerekiyor

Mümkün olan en basit durumu ele alalım. Siyasi sistemde temel siyasi tercihler konusunda bir miktar -ne kadar olduğunu söylemeyeceğim- uyumsuzluk halinin bulunduğunu farzedelim. Gene, mefruz yönetici elitin bir alternatifi ve sistemdeki diğer unsurların diğer alternatifleri tercih ettiklerini kabul edelim. Bu durumda, bütün bu hallerin tamamında veya hemen hemen tamamında yönetici elit tarafından tercih edilen alternatifin fiilen kabul edildiği doğrulanmadıkça hipotez (sisteme belirli bir yönetici elitin hâkim olduğu hakkındaki hipotez) ajıkca hatalıdır.

Böyle bir deney için gerekli araştırmanın kolayca yürütülebileceğini veya toplum hayatının bu deneyin gereklerine uygun olarak yorumlanmaya elverişli bulunduğunu öne sürmek istemiyorum. Fakat, bir kimse, tahlilini bir seri müşahhas kararların dikkatle tetkikine dayandırmaksızın bir milletin veya bir topluluğun içindeki belirli bir gurupun hâkimiyetini tesbit ettiğini nasıl farzedebilir, anlamıyorum. Ayrıca, tetkik edilmesi gereken kararlar, siyasi sistemde alınan temel siyasi kararların ya bütününü ya da bu bütünüün içinden alınmış bir örneği ihtiva etmelidir.

Dikkate değer ve hayret verici bir hâdisedir ki ne Profesör Mills ne de Profesör Hunter esas hipotezlerini denemek için belirli bir olaylar dizisini ciddiyetle tetkike teşebbüs etmemişlerdir. (3).

(3) Mills, op.cit., Floyd Hunter, *Community Power Structure* (Chapel Hill, 1953)

Bununla beraber, zannediyorum. son bir kaç yıldaki sosyal bilim-ler neşriyatında bilhassa bu iki eser, karmaşık siyasi sistemleri as-lında bir yönetici elit örnekleri olarak yorumlamaya kalkışmışlar-dı.

Özetliyelim: Bir yönetici elitin mevcudiyeti hipotezi ancak şu hallerde katiyetle denenebilir :

1. Farzedilen yönetici elit iyi-tanımlanmış bir guruptur.
2. Farzedilen siyasi elitin tercihlerinin akla gelebilecek muhte-mel diğer herhangi bir gurupn tercihleriyle çatıştığı temel siyasi kararlarla ilgili olayların makul bir örneği vardır.
3. Bütün bu olaylarda elitin tercihleri muntazaman hâkim olur.

IV. GÜÇLÜKLER VE İTİRAZLAR

Teklif ettiğimiz deneye karşı bazı itirazlar çıkarılabilir.

Önce deneyin **çok zayıf** olduğu iddia edilebilir. Şöyle bir mu-hakeme yürütülecektir: Eğer bir toplumda bir yönetici elit mev-cut **değil ise** bu takdirde deney elverişlidir; yani eğer her farazi yönetici elit, alternatif kontrol gurupları ile mukayese edilir ve gerçekte yönetici elit mevcut olmazsa, bu halde, deney tercihleri temel siyasi alternatiflerde muntazaman hâkim olan bir azınlığın mevcut olmadığını mutlaka gösterecektir. Fakat -denilebilir- bir yönetici elitin mevcut **olduğunu** farzedin. Deney onun mevcudiyе-tini zaruri olarak göstermeyecektir. Zira biz, farazi yönetici eliti-miz olarak esas gurupu seçmemiş olabiliriz. Bu itiraz yerindedir; fakat açıklamaların sonsuz gerilemesi ihtimali hakkında başlangıç-ta işaret etmiş olduğum noktayı akla getiriyor. Toplumdaki fert-lerin, imkân dahilindeki bütün birleşmeleri üzerinde deneyi kul-lanmadan, bir yönetici elit teşkil eden herhangi bir birleşmenin mevcut olmadığından emin olamayız. Bir yönetici elitin mevcut olmadığını farzetmektense, böyle bir yönetici elitin mevcudiyetini farzetmek için daha fazla **a priori** sebep bulunmadığına göre is-pat külfeti, hipotezin muarızlarına değil taraftarlarına düşer. Ve hipotezin taraftarı yönetici elit olarak hangi gurupu düşündüğünü belirtmek zorundadır. Bir defa gurup belirtildi mi tavsiye ettiğim deney, hiç olmazsa prensibinde muteberdir.

İkinci olarak deneyin **çok kuvvetli** olduğu itirazı öne sürülebi-lir. Farzedin ki «yönetilen» gurupun üyeleri, çeşitli siyasi alterna-tiflerin vereceği sonuç karşısında kayıtsızdırlar. Şüphesiz (diye bi-

risi iddia edebilir) bu kayıtsızlık karşısında istediğini yapan bir gurup var ise, gerçekten bu, toplumdaki yönetici guruptur. Bu hali diğerinden ayırmak isteşimin sebepleri sadece elverişli bir terim olan «yönetici elit» teriminin kullanılmasının uygunluğu meselesine taallük etmemektedir. Küçük bir gurupun kendisine karşı koyan diğer bir gurupa hâkim olduğu bir sistem ile, bir gurupun kayıtsız bir kitleye hâkim olduğu bir sistem arasında, zannedirim, bir miktar nazari önem taşıyan bir fark vardır. İkinci halde, eğer kayıtsız kitlenin görüş tarzını kabul edersek söz konusu alternatiflere kolayca «temel siyasi meseleler» nazarıyla bakılamaz; halbuki birinci halde iki gurupun açısından da alternatiflerin bir temel siyasi meseleye ait olduğunu söylemek mümkündür. Daha önce «temel siyasi meseleler» kavramını tanımlamaktan kaçınmıştım. Eğer bunu yapmış olsaydık şu sırada, meselenin, iki veya daha fazla gurupun tercihleri arasındaki fiilî bir uyumsuzlukla ilgili bulunmasını, muhtemelen yeter bir şart olmamasına rağmen zaruri bir şart olarak görmek makul sayılacaktı. Kısaca, «tercih karşısında kayıtsızlık» hadisesi bir kenara bırakılacaktı.

Bununla beraber meseleyi sadece tanım yoluyla çözmeyi kasdetmiyorum. Mesele iki sistemin ayrılmasını temin etmektedir. İkincisi için, daha zayıf bir elit idaresi için konulan deney, birinci ve daha kuvvetlisi için teklif edilen deneyin sadece bir değişiminden ibaret olacaktır. Belirtilen elitten aşağıya doğru «emir» otoriter bir tarzda geçirildiği zaman, daima, o zamana kadar kayıtsız bulunan ekseriyetin, aslında beğenmeleri için hiç bir şeyi olmayan bir alternatifte hemen taraftar kesildiklerini gösteren bir seri olayların tetkiki gerekecektir.

Üçüncü olarak, deneyin, gerçek bir yönetici elit ve peykleriyle birlikte bir yönetici elit arasında ayırım yapmadığı öne sürülebilir. Bu itiraz bir anlamda doğru bir anlamda yanlıştır. Bir seri temel siyasi meselede görünüşte birleşmiş bir gurupun hâkim olduğu ve böylece deneyimize göre bir yönetici elit teşkil ettiği halde bu itiraz doğrudur. Gene de bir iç çekirdek bütün gurup için kararları fiilen alıyor olabilir.

Bununla beraber iki ihtimalden birisi doğru olmalıdır. Ya iç çekirdektekiler ve dışarıdaki insanlar karar alma process'inde daima her defasında anlaşıyorlardır, ya da anlaşıyorlardır. Fakat, eğer daima anlaşıyorlarsa bu takdirde müessiriyet hakkındaki iki önermemizden birisine başvurarak «iç çekirdek» ile «dışardakiler» arasındaki ayırımın işe yarar bir anlamı bulunmadığını söyleyebili-

riz; yani onları ayırmak için şayanı kabul bir yol mevcut değildir. Ve eğer daima anlaşmıyorlarsa bu halde deney sadece zaman içinde anlaşamadıkları o noktaların mukayesesini gerektirir. Bir defa daha burada müşahhas olayların avantajları açıkca bellidir: bunlar sayesinde harekete geçiriyor veya reddettiriyor ve kim sadece muvafakat veriyor anlaşılabilir.

Dördüncü olarak, deneyin ya lüzumundan fazla şey talep ettiği, ya da epeyce keyfî olduğu söylenebilir. Eğer deney, farazi elitin her ayrı olayda hâkim olmasını gerektiriyorsa bu takdirde çok fazla şey istiyor demektir. Fakat bu kadar fazla şey istemez ise, bir yönetici elitin hangi noktada mevcut olduğu söylenebilir? 10 olayın 7 sinde, 10 olayın 8 inde, 10 olayın 9 unda hâkim olduğu zamanı? Yoksa ne zaman? Bu itiraza iki cevap verilebilir. Bir yandan, zannederim, şöyle bir iddia öne sürmek makul olacaktır: biz teferuatla ilgili kararları değil temel siyasi tercihleri gözönünde bulundurduğumuz için eğer elit, karşı bir gurupla hemfikir olmadığı her olayda hâkim olmazsa ona kolaylıkla bir yönetici elit denemez. Fakat «temel siyasi tercihler» teriminin bağımsız bir tanımını ortaya koymadığım için bu cevabın tamamen tatmin edici olmadığını kabul etmek zorundayım. Diğer yandan, diğer bir çoklarında olduğu gibi bu misalde de siyasi raealitenin, kullanmayı münasip bulduğumuz kavramlar gibi süreksiz ve ayrı olacağını farz etmemek zorunda olduğumuzu öne sürmeye meylediyorum. En aşırı ve en uçtaki halin bir örneği olduğunu iddia etmeksizin de bir sistemin gerçek bir yönetici elit sistemine yaklaştığını söyleyebiliriz.

Beşinci olarak, teklif ettiğim deneyin, yönetici elit olaylarının en aşikârında, totaliter diktatörlüklerde işlemeceği itirazı yapılabilir. Çünkü, fikirlerin ifadesi üzerinde elitlerin haiz olduğu kontrol o kadar büyüktür ki, aşikâr hiç bir anlaşmazlık yoktur; bundan dolayı hüküm vermek için üzerine dayanılacak hiç bir olay mevcut değildir. Bu yerinde bir itirazdır. Fakat biz burada totaliter sistemlerle ilgilenmiyoruz. Biz, bir kaç olay dışında, araştırmacının vatandaşların tercihlerini anlamasına mani olacak derecede terörün saptırıcı olmadığı Amerikan toplumuna, modern araştırma tekniklerinin tatbik edilmesiyle ilgiliyiz. Meselâ, Little Rock'ta bile gazeteciler birbirinden farklı fikirleri bulmakta pek güçlük çekmediler; ve tanıdığım kuzeyli bir siyasi ilimci netameli birleşme konusunda beyaz ve zenci güneylilerle geniş miktarda verimli anketler yapmaya muvaffak oldu.

Son olarak, yapılabilecek bir itiraz, bizimki gibi bir toplumda dahi bir yönetici elitin fikirler, davranışlar ve kanaatler üzerinde sahte bir ittifakı mevcut kılacak şekilde tesirli olabileceği ile ilgilidir - bu, totaliter diktatörlüğün terörüyle elde edilmiş aldatıcı bir ittifak değil fakat toplumun geniş kesimlerinin, elitin hedeflerine ve normlarına manipüle edilmiş ve suni olarak elde edilmiş iltihakıdır. Profesör Mills'in iddialarının mühim bir kısmı, -davasını dayandırmak istediği şeyin bu olup olmadığı benim için açıkça belli olmamasına rağmen - bu tarzda yorumlanabilir.

Diğerlerinden çok daha fazla bu itiraz, delillerin yorumlanmasında ihtiyatlı olmak ihtiyacına işaret eder. Gene burada da, bana öyle geliyor ki, teklif ettiğim deneye benzer bir şey yapmaksızın, hipotez, tatmin edici bir şekilde doğrulanamaz. Zira ittifak ya devamlı ve bozulmazdır ki bu halde idare edenler ile idare edilenlerin tesbiti için şayanı kabul hiç bir yol yoktur. Ya da öyle değildir. Fakat öyle olmadığı zaman dahi, kanaatlerin teşekkülü process'inde, geri kalanlar sadece tepki gösterirken bir gurupun, harekete geçirdiği veya reddettirdiği bir nokta vardır. Ve biz bu noktaları sadece **temel kararların alındığı bir seri somut olayın tetkiki** yoluyla bulabiliriz: vergiler ve masraflar, yardımlar, sosyal gelişme programı, askerî yönetim v.s. hakkındaki kararlar.

Meselâ füze programımız ile ilgili alternatiflerin harekete getirilmesi ve reddedilmesinin, Profesör Mills'in hipotezini veya bir yönetici elitin mevcudiyeti hakkındaki herhangi bir akla yakın hipotezi doğrulayıp doğrulamıyacağını bilmek ilgi çekici olacaktır. Alelâde bir müşahit için, siyaset ve sanayi yöneticileri ile yapacakları farazi koalisyon bir yana, ordunun kendisi bile güçlülükle homogeneous bir gurup olarak gözükecektir.

Eğer yalnız başına veya diğerleriyle birleşerek ordu bir yönetici elit teşkil ediyor ise ya kendi esas işlerini idare etmekte inanılmaz derecede kifayetsizdir ya da yönetiminin başarısı konusunda şaşkırtıcı bulduğum bir derecede ilgisizdir.

Bununla beraber, burada delilleri gözden geçirmek istemiyorum. Bu yazının işaret etmek istediği esas nokta, Birleşik Devletlerde veya belirli herhangi bir toplumda, bir yönetici elitin delilleri, bildiğim kadarıyla, henüz, yeterli olarak incelenmemiştir. Ve deliller yeterli olarak incelenmemiştir, zira, ileri sürmeye çalıştım ki, bu tetkik sırasında temel hipotezin elverişli bir deneyini neyin sağlayacağını belirtecek olan tatmin edici ölçüt -criteria- kullanılmamıştır.